Serbest Bölgelerde Tüketim

İthalat vergilerine tabi eşyanın (özellikle akaryakıt cinsi) serbest bölgelerde tüketilmesi hk.

T.C.	
BAŞBAKANLIK	
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü	
Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.12.00-804.03.v06	
Konu: Serbest Bölgelerde Tüketim	
14.02.2011 / 3880	
GÜMRÜK VE MUHAFAZA BAŞMÜDÜRLÜĞÜNE	

Müsteşarlığımıza intikal eden olaylarla ilgili olarak, Maliye Bakanlığıile yapılan muhtelif yazışmalar sonucunda, ithalat vergilerine tabi eşyanın(özellikle akaryakıt cinsi) serbest bölgelerde tüketilmesinin, vergisel yükümlülüklerinyerine getirilmesi ile mümkün olabileceği anlaşılmıştır.

Bu hususta, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından alınan vebir örneği ilişikte gönderilen 9/08/2010 tarihli 73071 sayılı yazıda,serbest bölgede bulunan ve serbest dolaşımda olmayan (ithalat vergilerinetabi) eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbestdolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışındakullanılmamak yada tüketilmemek kaydıyla bu bölgelere konulması gerektiğindenbu kapsamda bu bölgelerde kullanılan yada tüketilen serbest dolaşımdabulunmayan eşyanın KDV Kanununun 16/1-c maddesi

uyarınca KDVden istisnatutulmasının mümkün olmadığı; serbest dolaşımda bulunan bir eşyanınise bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracınabağlı olanaklardan yararlanması kaydıyla serbest bölge hükümlerininuygulandığı mal olarak değerlendirilebileceği ve serbest dolaşımdabulunan eşyanın serbest bölgedeki bir alıcıya tesliminde KDV Kanununun11/1-a ve 12 nci maddeleri uyarınca KDV istisnası uygulanabileceği ve sözkonusu ihracat teslimlerinin SBİF ile tevsik edilebileceği belirtilmektedir.

Bilgi ve buna göre gereğini rica ederim.

Remzi AKÇİN

Genel Müdür

DAĞITIM:

Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri

T.C.	
MALİYE BAKANLIĞI	
Gelir idaresi Başkanlığı	
SAYI :B.07.01.GİB.0.01.53-130[531 1-2654]	
KONU :	
19.08.2010 / 73071	
(Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü)	

İLGİ: a) 20.08.2009 tarih ve 18159 sayılı yazınız,

b) 13.10.2009 tarih ve 96663 sayılı yazımız,

c) 15.01.2010 tarih ve 1022 sayılı yazınız,

d) 29.01.2010 tarih ve 2169 sayılı yazınız,

e) 05.03.2010 tarih ve 4950 sayılı yazınız,

f) 07.06.2010 tarih ve 12679 sayılı yazınız.

İlgi (a) da kayıtlı yazınızda, yurtiçinden serbest bölgeye gönderileneşyanın KDV den istisna tutulması dikkate alındığında, serbest dolaşımdaolmayan eşyanın da bu şekilde değerlendirilmesi gerektiği belirtilerek,serbest bölgeye transit olarak getirilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyanında bu bölgede kullanılması veya tüketilmesinin KDV den istisna tutuluptutulmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

İlgi (b) de kayıtlı yazımızla, KDV Kanununun 16/1-c maddesinde yer alanithalata ilişkin istisnanın, transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçicidepolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mallara tanınmış biristisna olduğu dolayısıyla, serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malolma niteliğinin ortadan kalkması halinde bu istisnanın uygulanmasının mümkünolmadığı Müsteşarlığınıza bildirilmiştir.

Konu hakkında 7/12/2009 tarihinde Müsteşarlığınızda Başkanlığımızve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkililerinin katılımıyla düzenlenentoplantıda “serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mal olma” kavramıkonusunda bir değerlendirme yapılarak Müsteşarlığınız ve Dış Ticaret Müsteşarlığınınbu konudaki görüş ve değerlendirmelerini Başkanlığımıza bildirmesihalinde konunun bir kez daha değerlendirilebileceği ifade edilmişti.

Bunun üzeri ne, ilgi (c) de kayıtlı yazımızda, Dış Ticaret MüsteşarlığınınMüsteşarlığınıza muhatap 5/1/2010 tarih ve 251 sayılı yazısında yeralan;

> - Serbest bölgelerde “üretim” yapılabilmesi için hammaddelerin girdi olarak “kullanılması” suretiyle “tüketimi”, akaryakıt, yağ vb. bazı maddelerin ise mamul ürün içerisinde tefrik edilemeyecek derecede enerji vb. girdisi olarak “kullanılarak” “tüketilmesi”nin söz konusu olduğu,

> - Serbest bölgelerde “üretim” yapılabilmesi için Gümrük Kanununun 158 inci maddesine aykırı biçimde “kullanım” ve “tüketim”in olmazsa olmaz bir şart olduğu.
>
> - Gümrük Kanununun geçici 7 nci maddesi ile bu ve buna benzer hususlarda ortaya çıkan çelişkilerde AB ile tam üyelik tarihine kadar 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümlerinin geçerli olacağının ifade edildiği, böylece serbest bölgelerde her türlü mal kullanımı ve tüketimi yapılabilmesinin yanı sıra 152 ve 158 inci maddeden dolayı oluşan gümrük vb. mükellefiyetlerin bölgede faaliyette bulunan işletmelerin ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak uygulanmayacağının da hüküm altına alındığı,
>
> - Bu çerçevede, Serbest Bölge İşlem Formu eşliğinde serbest bölgelere giren malların “serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mal” olarak değerlendirildiği

yönündeki görüş çerçevesinde KDV Kanununun 16/1-c maddesinde yer alan“serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mal” tanımının gümrükmevzuatında da yer almadığı belirtilerek üçüncü ülkelerden serbest bölgeleregelen ve burada tüketilen veya kullanılan serbest dolaşımda bulunmayan eşyaile yurtiçinden yapılan teslimlerin paralel olarak değerlendirilmesi gerektiğininmütalaa edildiği Başkanlığımıza bildirilmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanununun;

> -11/1-a maddesinde ihracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetlerin katma değer vergisinden istisna olduğu,
>
> -12 inci maddesinin 1 inci bendinde, bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için,
>
> > a) Teslimin yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılması veya malların yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmesi,
> >
> > b) Teslim konusu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olması ya da yetkili gümrük antreposuna

> konulması gerektiği,
>
> - 16/1 -c maddesinde, Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı malların tesliminin katma değer vergisinden istisna olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Serbest Bölgeler Kanununun 6 ncı maddesine göre; serbest bölgeler, TürkiyeGümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; serbest dolaşımda olmayan eşyanınherhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşımasokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamakya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaretpolitikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından TürkiyeGümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanınbir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlıolanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Gümrük Kanununun 152 nci maddesine göre ise serbest bölgeler, Türkiye GümrükBölgesinin parçalan olmakla beraber;

> a) (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile bentte yer alan “ve kambiyo mevzuatının” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından; Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;
>
> b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı;

yerlerdir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 6 ncı maddesi ile 4458 sayılı GümrükKanununun 152 nci maddesinin (a) bendi ve geçici 7 nci maddesinin birlikte değerlendirilmesinden;

> - serbest dolaşımda olmayan eşya bakımından bir malın serbest bölge hükümlerininuygulandığı mal olarak kabul edilebilmesi için eşyanın; herhangi bir gümrükrejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın. gümrükmevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemekkaydıyla bu bölgelere konulması gerektiği,
>
> - serbest dolaşımda olan eşya bakımından ise bir malın serbest bölge hükümlerininuygulandığı mal olarak kabul edilebilmesi için eşyanın; bir serbest bölgeyekonulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardanyararlanması gerektiği,

anlaşılmaktadır.

Gümrük Kanununun;

> - 3/6-a maddesinde “Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyiminin, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan İthal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,
>
> - 3/6-b maddesinde ise “Serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyiminin, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden eşyayı,

ifade edeceği hüküm altına alınmıştır.

KDV Kanununun 16/1-c maddesinde yer alan “serbest bölge hükümlerininuygulandığı mal” kavramı hakkında KDV Kanununda özel bir tanımlama yeralmamakta ancak Gümrük ve Dış Ticaret mevzuatına paralel olarak bir değerlendirmeyapılabilmektedir.

Buna göre, serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın herhangi bir gümrükrejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrükmevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemekkaydıyla bu bölgelere konulması gerektiğinden, bu kapsamda bu bölgelerdekullanılan ya da tüketilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın KDVKanununun 16/l-c maddesi uyarınca KDV den istisna tutulmasının mümkün olmadığımütalaa edilmektedir.

Öte yandan, serbest dolaşımda bulunan eşyalar ise bir serbest bölgeyekonulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardanyararlanması kaydıyla serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mal olarakdeğerlendirilebilecektir. Dolayısıyla serbest dolaşımda bulunan eşyalarınserbest bölgedeki bir alıcıya tesliminde KDV Kanununun 11/1-a ve 12 ncimaddeleri uyarınca KDV istisnası uygulanabilecek ve söz konusu ihracatteslimleri SBİF ile tevsik edilebilecektir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Adnan ERTÜRK
Gider İdaresi Başkan Yard.

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.